

Rahat
DENİZ

Sanat dünyasındaki kadının rolünü sorguluyorum

Güler Ateş

Estetiksel olarak görünüşsel bir özellik yok fakat bu kütüphane ve Kraliyet Akademisini düşündüğümüz zaman bir çok konu ön plana çıkmakta. Müzelerin kurulması ve sanatı daha çok desteklemeleriyle yeni sanat hareketleri oluşmuştur

GÜLER Ateş, Royal Akademi'nin cafe galerisinde açtığı sergisi 'Toz Kitaplar' adını taşıyor. Sanatçı sergisinde yeni fotoğraf serisinden bir seçki ile karşımıza çıkıyor. Sanatçı, kadın, kimlik, doğu-batı, oryantalizm, öteki gibi kavram ve etkileşimleri vurgularken, kadının sanat dünyasındaki yerini de gündeme getiriyor.

■ **'Toz Kitaplar'** adlı son serginizin oluşum sürecinden bahsedermisiniz?

Uzun zamandır tarihi bir kütüphanede çalışmayı arzuluyordum. Kraliyet Akademi Kütüphanesi'ne, 2009'da Leighton House Müzesindeki konukluğum için araştırmaya gittim ve bu araştırma aracılığıyla bu mekanla tanıştım. 2012'de yeni çalışmalarımı burada yapmak için davet edildim.

■ **Mekan olarak Kraliyet Akademisi'nin kütüphanesini seçmeniz nedenleri neler?**

Öncelikle bu kütüphane Birleşik Krallığın eski institue kütüphanesi ve yaklaşık 200 yıldır Kraliyet öğrencilerine ve Akademi üyelerine (Academician) hizmet vermekte. Ayrıca bu kütüphanenin Victoria dönemiyle güçlü bağlantısı olduğu için ve ayrıca 1768 yılında Kraliyet Akademisinin kuruluşunda iki kadın sanatçı (Angelica Kauffman ve Mary Moser) yer aldığı için özellikle ilgimi çekti.

■ **Çalışmalarınızda Lord Leighton'dan etkilendiğinizi belirtiyorsunuz. Nasıl bir etkilenme söz konusu?**

Lord Leighton'ın özellikle desen çalışmalarında ve yaşadığı mekanın

dekorasyonunda doğu sanatına hayranlığını ilginç egzotik bir yol ile sergilenmektedir. Araştırmalarım sürecinde karşılaştığım desenlerdeki egzotik kadınlar tabii ki bu dönemle ilgili bir çok konuyu bize düşündürmekte ve bir çok soruyu ortaya atmaktadır. Bu soruların çoğu batının yarattığı 'Oryantalizm' ve 'diğer' kavramı ile ilgili. Leighton'ın çalışmalarındaki bir kadın figürünün,

bir vurgu ile karşı karşıyayız?

'Toz kitaplar' bir kaç vurguyu belirliyor; bunlardan biri, her şeyin tozdan yapıldığını ve toza döneceğini, ikincisi bilginin kitaplara yazıldığını ve tarihten bize ve geleceğe geçeceğini fakat bu kitapların da bir gün toz haline geleceğini ve bilginin kaybolabileceğinden bahsediyor.

■ **Çalışmalarınızda eski-yeni, doğu-batı, birey-toplum gibi iki-**

in en çok aktif oldukları dönemlerden biridir ve kadınların oy hakına sahip olmak için büyük bir mücadele vermişlerdir. Ayrıca ilgimi çeken önemli konulardan biri de Krallığın sömürgecilik sonucunda oluşan post-colonialist mimaridir. Victoria döneminde kültürlerin birbirinden etkilendiğini göz ardı etmek gerekir bunu da bir çok Victorian mimaride görebiliriz. Çalışmalarımın bu mimarilerde yapılması çifte kimliklerin yanında kadının mimari yapıt ile olan kültürel ve tarihsel ilişkisini de ele alır.

■ **İşlerinizde Victoria dönemine ait ne gibi özellikler ön plana çıkıyor?**

Estetiksel olarak görünüşsel bir özellik yok fakat bu kütüphane ve Kraliyet Akademisi'ni düşündüğümüz zaman bir çok konu ön plana çıkmakta. Müzelerin kurulması ve sanatı daha çok desteklemeleriyle yeni sanat hareketleri oluşmuştur; Arts & craft movement gibi ki bu İslam sanatından etkilenmiş, fakat bu kuruluşların çoğu sömürgecilikten gelen yardımla gerçekleştiği için burada çarşan bir çok konuyu görebilmekteyiz.

■ **Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?**

Bu kütüphanede yaptığım çalışmaların Victorian bir mimaride olması, Birleşik Krallığın kuruluşundaki iki kadın sanatçıyı ön plana çıkarmaktadır. Yani Angelica Kauffman ve Mary Moser'ı. Bu sebeple sergi, bana göre sanat tarihindeki ve şu an geldiğimiz noktadaki sanat dünyasındaki kadının rolünü de sorguluyor.

'Toz kitaplar' bir kaç vurguyu belirliyor; bunlardan biri, her şeyin tozdan yapıldığını ve toza döneceğini, kitapların da bir gün toz haline geleceğini ve bilginin kaybolabileceğinden bahsediyor

olduğum kütüphane içersinde canlı olmasını istedim ve bu düşünce ile projeyi geliştirdim. Lord Leighton 1878 - 96 yıllarında da Kraliyet Akademisinin başkanlığını da yapmıştır.

■ **'Toz Kitaplar' derken nasıl**

lemlerin yanında Victoria dönemine ait izlerin de görüldüğünü söyleyebilir miyiz?

Evet, Victoria dönemi Birleşik Krallıklar için çok önemli bir dönemdir. Kadın hakları ve eşitliği